

VIJESTI

SpeleoTEME :) - Radionice za djecu

Jasmina Jović i Paride Pernić

Speleološko društvo „Buje“, Buje

Speleo TEME :) projekt je besplatnih speleo-radionica za djecu od 6 do 11 godina koji već druge godine za redom nadopunjuje ljetni program Grada Buja, a koje Grad sufinancira sredstvima iz proračuna namijenjenim financiranju programa, projekata i aktivnosti od interesa za opće dobro koje provode udruge na području Grada Buja.

GRAD BUJE
CITTA DI BUJE

Program „SpeleoTEME :) – Radionice za djecu“ nastaje kao odgovor na dvije skupine problematika s kojima se kao speleološko društvo susrećemo u našem radu, ali i u svakodnevnom životu i to:

1. niska razina ekološke osviještenosti lokalnog stanovništva koje je slabo upoznato o teritoriju na kojem živi, kršu i krškim fenomenima te delikatnim ekosustavom krškog područja, povezanosti površinskih i podzemnih voda i njihovom interakcijom;

2. nedostatak sadržaja za djecu u Bujama u ljetnom razdoblju (osim već tradicionalnog ljetnog kampa Pučkog otvorenog učilišta Buje) budući da se tada većina aktivnosti koncentriše na obalama i turističkim lokacijama.

Imajući to u vidu, cilj je ovog projekta stvoriti konstruktivnu i kvalitetnu alternativu koja će djecu usmjeravati prema novim ekološkim spoznajama krškog zavičaja i povećati svijest najmlađih o važnosti i osjetljivosti krškog ekosustava.

Program se sastoji od niza radionica čije se aktivnosti kroz igru kreću

u znanstvenom okviru kroz praktični rad i vježbe. Tijekom radionica djeca imaju priliku upoznati se s mnogim speleološkim temama poput osnova geografije i topografije, topografskog snimanja objekata, tehnika horizontalnog i vertikalnog napredovanja u speleološkim objektima uz pomoć speleološke opreme, koriste-

*Prema burom očišćenim plavetnilom
S brda proteže ponosno svoja dva zvonika.
Pod njim u dubini, u tmini, u tišini
S fenjerom u ruci korača bujski speleolog.*

Jasmina Jović

nja užeta i primjene čvorova, flore i faune, orijentacije u prirodi, bivakiranja u prirodi, upoznavanja godišnjih prirodnih ciklusa i ekologije krškog ekosustava. Radionice su predviđene za 10 polaznika, a spol nije relevantan.

U 2018. godini popunili smo svih 10 mjesta predviđenih projektom. No nama svakako najdraži rezultat nije brojka mjeriv već emocijama, a to je zadovoljstvo polaznika, njihov entuzijazam te želja za nastavkom istih aktivnosti. Te aktivnosti potakle su također mnoge roditelje da zatraže od S.D. „Buja“ mogućnost provedbe cjelogodišnjih aktivnosti u skladu s

ovim programom. Upiti su došli i sa strane roditelja čija djeca nisu pohađala program, već su o radionicama saznali naknadno.

Na naše zadovoljstvo, da o ovom projektu pričamo pozvao nas je Dječji vrtić iz Brtonigle pošto su se jednoj od odgajateljica, koja je bila također jedna od voditeljica ovogodišnjeg ljetnog kampa Pučkog otvorenog učilišta Buje, svidjele aktivnosti koje smo vodili s djecom, kako na kampu (na kojem vodimo aktivnosti već petu godinu zaredom), tako i na SpeleoTEMAMA (koje je također pratila), pošto je naše aktivnosti smatrala

srodnima temama koje ove godine obrađuju u vrtiću. Prezentirali smo speleologiju općenito, rad i aktivnosti Speleološkog društva „Buje“ te edukativne aktivnosti s djecom s posebnim osvrtom na SpeleoTEME :). Iz SpeleoTEMA :) izdvojili smo šišmiše i njihovu važnost u prirodi budući da vrtić planira organizirati radionice za djecu na temu izrade bat-boxeva.

2018. je to izgledalo ovako...

Radionice su se odvijale svakog petka u kolovozu od 17:30 do 20:00 sati u i oko prostorija Speleološkog društva „Buje“.

A svaka naša radionica izgledala je nekako ovako:

1. Dok je još sunce visoko i toplo sastajemo se u hladovini naše učionice. Tu najprije učimo i upoznajemo razne SpeleoTEME, svaki put neke nove: posebnosti morfologije teritorija na kojem živimo i važnost vode kako u stvaranju krškog reljefa tako i u održavanju života svih živih bića uz poseban osvrt na ekologiju, kako se posebnost teritorija i njegovih uvjeta odražava na prisutnost i značajke biljnog i životinjskog svijeta te specifičnosti i važnost adaptacije života u posebnim uvjetima, koje su poteškoće u kretanju u podzemlju te koja se oprema i kako koristi kako bi se u sigurnosti savladalo horizontalno i vertikalno kretanje u tim posebnim uvjetima, koliko nam je bitno osjetilo vida na koje se najviše svakodnevno oslanjamo, koja je važnost svjetla u svakodnevnom životu, a kako odsutnost svjetla mijenja u potpunosti percepciju prostora i naše ponašanje u prostoru, što su prirodni godišnji ciklusi i kako se oni odražavaju na prirodu i svijet općenito, što je ekologija,

Foto: Jasmina Jović

koja i kolika je njena važnost, kako se ona odražava na našu svakodnevnicu i kako svi mi sami možemo djelovati kao ekološki osviještene osobe...

2. Kad su nam glave već pune novih saznanja i pojmova, pomalo i zamršenih, kako bi dali vremena svemu da slegne, onda mi stvaramo. Na primjer rješavamo kvizove, učimo čvorove pa ih vežemo, vežemo sve oko sebe, miješamo gips i pravimo „fosile“ pa ih i bojimo i izlažemo... Ove je godine zadnji petak bio u znaku šišmiša: pričali smo o njima, a zatim smo im i sagradili kućice (bat-boxes).

3. A kad sunce već polako izmiče ka horizontu, e tada, kao šišmiši, mi svi zajedno izlazimo, postavljamo konope, oblačimo opremu i učimo kako bi se kretali u podzemlju, kada bi stablo koje nas sada drži bilo čvrsta skliska stijena, kada mrak koji se spušta ne bi bila topla ljetna večer već tama jame koja nas polako obavija.

I za kraj, naša je nada da novi naraštaji krenu jednim novim putem, u smislu poznavanja i poštivanja svog teritorija, osjetljivi na povezanost čovjeka i zemlje i na njihov međusobni utjecaj.

Foto: Kristian Krastić

Foto: Paride Pernić

Foto: Nikolina Hercig Krastić

Foto: Doris Prenc i Luana Bekić